

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

Cap. III. Quid de Obligatione admittendi, & docendi pœnitentem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

modo advertat, tale silentium oriri ex malo examine, aut verecundia. At quid, si ille interrogatus neget? Dico, si Confessarius scit illud peccatum ex aliorum relatione, potest dissimulare, & absolvere, quia in tali casu pœnitentis potius dicto stare tenetur, cum non sit major ratio credendi aliis; si vero ipsemet Confessarius illud vidit; tunc, si non constat, eum scienter, & deliberate peccasse, nec alias confessum fuisse, nec habere causam rationabilem negandi, potest etiam absolvere, quia in dubio quilibet debet præsumi bonus, atque ideo recte dispositus, nisi contrarium clare constet: si vero Confessarius sciat evidenter, quod peccatum commiserit, & quod alias confessus non sit, & quod non habeat rationabilem causam negandi, non potest absolvere, quia tunc constat, absolutionem esse nullam: Suarez d. 32. f. 3. & alii: sed, ut bene Tambur. rarissima est talis evidentiâ, ideoque regulariter videtur danda absolutio.

CAPUT III.

Quid de obligatione admittendi, & docendi pœnitentem?

VIDENDUM, Quis Confessarius, & Quoties teneatur admittere pœnitentem ad confessionem, ejusque ignorantiam docendo, ac monendo tollere? Sit

§. I.

Quid de Confessario admittente Pœnitentem ad Confessionem?

DICO primo: Parochus, aut alius habens ex officio curam animarum, regulariter tenetur sub gravi admittere subditum ad confessionem toties, quoties subditus vult ei confiteri: Doctores communiter cum Suarez d. 32. f. 1. n. 4. contra Med. Armil. Reginal. & alios paucos. Ratio est, quia Parochus tenetur ex justitia ministrare Sacramenta suis subditis, ideoque dicitur Confessarius ex officio: ergo regulariter toties tenebitur, quoties subditus petierit ei confiteri. Dixi *Regulariter*; nam non peccat, si tunc temporis detineatur gravioribus negotiis, ita ut nequeat illius confessionem excipere; neque,

que, si subditis irrationabiliter petat, aut si non expediat ejus saluti, ut accidit cum scrupulosis, qui sæpius redeunt ob inanes apprehensiones: excusant tamen à mortali Nugnus, & alii Parochum, qui semel, aut iterum deneget confessionem petenti etiam rationabiliter, quod nec improbat Bonac. d. 5. q. 7. p. 4. n. 23. modo sciat, illum non solere confiteri nisi venialia, & importune, & nimis frequenter confiteri velit; quia habenda est etiam ratio aliorum negotiorum, & obligationum, quibus premuntur Parochi, ut notat etiam Suar. Ex qua ratione à fortiori excusatur Episcopus, cum habeat universalis regimen, & quamplura negotia, quibus passim detinetur; ideoque, si petatur à subdito, potest (præcisa gravi necessitate) eum remittere ad Parochum, vel ad alium substitutum, ut audiatur: Bon. ib.

Infers ex dictis, Parochum tempore pestis non posse populum suum deserere, nisi alteri æque idoneo officium suum cum consensu Episcopi committat, aut resignet: Laym. Val. & alii communiter. Si autem tunc sit solus, potest deserere, quem prudenter putat non esse reum mortalis, ut se servet incolumem pro aliis indigentibus confessione; ideoque etiam curare debet, ut ex loco libero, seu aere non infecto eorum confessiones audiat, & tunc pœnitens peste affectus dicere publice potest unum tantum veniale, juxta dicta q. 1. c. 1.

Dico secundo: Reliqui Confessarii, qui non habent ex officio curam animarum, non tenentur admittere ad confessionem pœnitentes, nisi in extrema necessitate: Doctores communiter. Ratio est, quia hi non sunt Confessarii ex officio, sed voluntarii: ergo liberum ipsis est, quos volunt, & quando volunt, ad confessiones admittere; nisi urgeat præceptum charitatis: puta, si peccator moriturus sit, nec adsit Parochus, à quo absolvatur; idemque est, si populus laboret peste, nec adsit Parochus, aliusque Confessarius, in quibus casibus tenetur etiam simplex Sacerdos assistere, quia *Debemus pro fratribus animam ponere*, Joan. Ep. 1. Si autem simplex Confessarius suscipit curam alicujus pœnitentis, quem existimat dignum frequenti communione, & is petat confiteri, quoties communicat, agit saltem contra consilium si non admittat, inquit Jo. Sanch. d. 31. n. 12. imo etiam contra decretum Inn. XI. *de Communione quotidiana*, inquit Croix l. 6. p. 1. num. 670.

§. II.

Quid de Confessario Pœnitentem docente?

SI Confessarius advertat pœnitentem ignorare mysteria necessaria fidei, tenetur ante omnia eum docere, vel absque absolutione remittere ad Parochum, ut addiscat, juxta dicenda q. 4. Si advertat, eum ob ignorantiam, sive culpabilem, sive inculpabilem accedere indispositum, tenetur ante omnia docere, ac disponere, quia tunc proprie debet agere munus Doctoris. Cæterum homines bene educati, & qui frequenter confitentur, prudenter supponuntur scire hæc omnia; ubi tamen esset prudens ratio dubitandi, tenetur Confessarius docere. Difficultas est, quando pœnitens accedit cum ignorantia inculpabili circa tale, vel tale peccatum, vel circa obligationes inde sequentes? Qua in re

Dico primo: Si talis ignorantia est contra pœnitentem, tenetur Confessarius eum docere: Sanch. l. 2. *Matrim.* d. 38. num. 5. Tamb. Franc. & alii communiter. Ratio est, quia secus maximum pœnitenti damnum enascetur: v. g. si Confessarius advertat, pœnitentem putare aliquid, quod aliquando fecit, esse peccatum, quod in se tale non est; vel esse mortale, quod tantum est veniale; debet dedocere talem errorem, ne ob conscientiam erroneam pergat sic peccare.

Dico secundo: Si ignorantia inculpabilis fit in favorem pœnitentis, per se loquendo, tenetur etiam Confessarius eum docere: Sanch. loc. cit. & alii communiter. Ratio est, quia tenetur Confessarius, per se loquendo, cavere peccata etiam materialia pœnitentis: v. g. si is putet, aliquid non esse peccatum, quod in se peccatum est; & sic speciatim est docendus, qui laborat ignorantia turpitudinis, quæ reperitur in mollitie, si eam committat; nam vix est in hoc ignorantia invincibilis: &, quamvis esset, tamen prudenter judicari potest, admonitionem profuturam; adde quod ignari hujus malitiæ facile alios seducunt, aut pessimum habitum inducunt, quam postea difficile emendant. Dixi, *Per se loquendo*; nam per accidens aliquando præstat tacere, si nimirum prævideat, pœnitentem, ignorantia ablata, satis difficulter emendandum; quia minus malum est millies peccare materialiter, quam semel formaliter: Suar. Vasqu. Sanch. Con. & alii plusquam 48. Docto-

Doctores apud Dian. p. 3. t. 4. r. 80. contra Gonzal. Elizald. aliosque probabilioristas. Neque dicas, talem non esse dispositum, cum non sit paratus implere omnem Dei legem; nam ratione ignorantia invincibilis est pro nunc rite dispositus, & paratus implere omnem Dei legem, quam cognoscit, & aliunde nulla est necessitas explicandi aliam legem, quam prævidetur difficillime observaturus: hinc D. August. citatus cap. *Si quis autem, de Pœnitent. d. 7.* ait, *Si scirem non tibi prodesse, non te admonerem, te non terrerem.*

Hinc, si Confessarius prudenter judicet, pœnitentem ignorantem invaliditatem sui matrimonii adhuc remanensurum in eo, si aperiat impedimentum, expedit non aperire, nisi interrogetur, nec sit in promptu dispensatio, ex dicendis de Matr.; idque verum est, etiam si pœnitens sciat, se contraxisse illicite, non autem invalide: Tamb. & alii. Similiter, si prævideat confessarius, pœnitentem non restitutum, si ei aperiat obligationem, quam habet, sed ignorat, neque expedit aperire, si non interrogetur, etiam si id sit in præjudicium tertii; quia frustra erit talis admonitio, & nocens potius pœnitenti: Sanch. num. 7. Tamb. & alii. Addit Lug. d. 22. f. 2. n. 30. hæc procedere, etiam si putares quidem, pœnitentem suscepturum admonitionem, sed tamen remedium esse difficillimum ratione infamiae, scandali, &c. quia majus est tale damnum, quam peccatum materiale: & similiter, si putares, pœnitentem nunc difficile accepturum remedium, sed alia vice melius accepturum, poteris nunc eum relictum in bona fide absolvere. At, si nesciat, vel dubitet, an sua admonitio profutura sit pœnitenti, an damnum allatura; tunc comparanda est utilitas, quæ sub eo dubio speratur, & damnum, quod sub dubio timetur; atque illud fiat, quod magis præponderare in Domino judicabitur: Tamb. & alii.

Dico tertio: Si pœnitens prudenter dubitans interroget Confessarium de re aliqua, an sit peccatum, vel an ad aliquid obligetur, necne; per se loquendo, tenetur Confessarius aperire veritatem: Sanch. & alii communiter. Ratio est, quia, si tunc taceret, illud silentium esset erroris approbatio, quod nunquam licet. Dixi primo, *Prudenter dubitans*, nam, si sit merus scrupulus sine fundamento, posset non responderi, quia non tollitur bona fides, ut explicat Sanch. num. 51. Dixi secundo, *Per se loquendo*, quia, si veritas esset pœnitenti, vel aliis

gravius obfutura, adhuc posset Confessarius dissimulare, quasi non audivisset, aut oblitus esset respondere; quia tunc dicere veritatem esset gladium illi porrigere, quo se, vel alium formaliter jugularet: Lug. apud Arr. Tann. Dicast. & alii. Ad quid autem teneatur Confessarius, si, cum deberet, non admonuit poenitentem de restitutione facienda, vide in Tract. de Restit. dicta d. 1. q. 5. c. 6. quæsit. 2.

CAPUT IV.

Quid de obligatione monendi Poenitentem ad denunciationem?

IN multis tenetur Confessarius monere poenitentem ad denunciandum, & primo in impedimentis dirimentibus matrimonium, juxta dicenda in Tract. de Matrim. Secundo, In monitoriis contra scientes, & non revelantes, juxta dicenda in Tract. de Censuris: Tertio, In delictis pendentibus in damnum tertii, communitatis, aut innocentium, juxta dicta de Charitate proximi tract. 2. d. 2. q. 1. c. 2. §. 6. Quarto, Præcipue monere debet de obligatione, quam habet poenitens sub pœna excommunicationis ipso factò reservatæ Papæ, si intra 12. dies (nunc intra mensem ex Decr. Congr. Generalis Inquisit. 1677.) à scientia delicti non denunciaret hæreticos (modo non sint publice tolerati, etsi commixtim vivant cum Catholicis) vel quomodolibet suspectos de hæresi, ex præcepto Inquisit. Generalis Cardin. ann. 1623. Quinam autem sint hujusmodi suspecti de hæresi, fuse habes tr. 2. d. 1. q. 1. c. 2. §. 4. de *Suspectis de hæresi*, ubi etiam circa finem habes, quid de libris tantum contra bonos mores? Porro de libris hæreticorum recurret fusior sermo q. seq. in Append. ubi de casibus reservatis in Bul. Cœn. Jam vero de Confessariis sollicitantibus; proindeque denunciandis, quoniam hic proprie locus, idcirco de iis hic fusius agam. Igitur obligatio denunciandi Confessarios sollicitantes habetur ex Constitutionibus Pauli IV. Pii IV. Pauli V. & Greg. XV. sed quoniam Bulla Greg. XV. præcipua est in præsentī materia regula, ac norma, idcirco ejus præcipue verba hic referemus, & explicabimus.

Itaque Bulla Greg. XV. quæ incipit *Universi Domini-cī gregis*, edita an. 1622. sic habet: *Statuimus, &c. quod omnes,*